

Diskret matematik - Formelblad¹

Compiled on 2019/05/05 at 15:25 GMT. Formelblad på GitHub:
GitHub.com/SkruvdragarN/Diskret_matematik_formelblad

1 Talteori

Definition: The function f from X to Y is a **surjection** if every y in Y is a value $f(x)$ for *at least one* x in X . It is a **injection** if every y in Y is a value $f(x)$ for *at most one* x in X . It is a **bijection** if it is both a surjection and an injection, that is, if every y in Y is a value $f(x)$ for *exactly one* x in X .

Primtal-test:

1. Om talet t kan primtalsfaktoriseras är det inte ett primtal.
2. Om talet t inte är ett primtal måste talet ha en primtalsfaktor $p \leq \lfloor \sqrt{t} \rfloor$. Exempel: $p \leq \lfloor \sqrt{1019} \rfloor = 31$ (Testa att dela talet med $[2...31]$, om inget av talen delar t är t ett primtal).

Definition: If $\gcd(a, b) = 1$ then **coprime**.

Theorem 6.2.1 Let m be a natural number. Then the following statement is true for every natural number n : if there is an injection from \mathbb{Z}_n to \mathbb{Z}_m , then $n \leq m$. (\implies the **pigeonhole principle/brevlådeprincipen**)

A **relation** R on a set X is a set of ordered pairs of members of X . R is **reflexive** if xRx for every $x \in X$. R is **symmetric** if, whenever we have xRy , we also have yRx . R is **transitive** if, whenever we have both xRy and yRz , we also have xRz . R is a **equivalence relation** if its **reflexive**, **symmetric** and **transitive**.

En **multiplikativ invers** till ett tal A är det tal B som vid multiplikation ger 1, $AB = 1$. Den multiplikativa inversen till talet 2 är 0,5, ty $2 * 0,5 = 1$. Under congruence, t.ex. \mathbb{Z}_{113} se 2.9.

1.1 Byta talbas

Exempel: $(109)_{10} = (1101101)_2$ $13 = 2 * 6 + 1$

$$109 = 2 * 54 + 1 \quad 6 = 2 * 3 + 0$$

$$54 = 2 * 27 + 0 \quad 3 = 2 * 1 + 1$$

$$27 = 2 * 13 + 1 \quad 1 = 2 * 0 + 1$$

1.2 Hitta $\gcd(x, y)$ (Euclidean algorithm)

$\gcd(2406, 654)$

$$2406 = 654 * 3 + 444 \implies \gcd(2406, 654) = \gcd(654, 444)$$

$$654 = 444 * 1 + 210 \implies \gcd(2406, 654) = \gcd(444, 210)$$

$$444 = 210 * 2 + 24 \implies \gcd(2406, 654) = \gcd(210, 24)$$

$$210 = 24 * 8 + 18 \implies \gcd(2406, 654) = \gcd(24, 18)$$

$$24 = 18 * 1 + 6 \implies \gcd(2406, 654) = \gcd(18, 6)$$

$$18 = 6 * 3 \implies \gcd(2406, 654) = \gcd(6, 0) = 6$$

Tillämpning: Antal 13-liter-hinkar x och 31-liter-hinkar y för att få 3 liter, $13x + 31y = 3$. Ges av att lösa $13x + 31y = 1$ utifrån resultatet från euklides och därefter multiplicera med 3. Euklides:

$$31 = 13 * 2 + 5 \rightarrow 13 = 5 * 2 + 3 \rightarrow 5 = 3 * 2 + 2 \rightarrow 3 = 1 * 2 + 1$$

Algebra utifrån euklides-resultat:

$$\begin{aligned} 1 &= 3 * 2 = 3 - (5 - 3) = (-1) * 5 + 2 * 3 = (-1) * 5 + 2 * (13 - 2 * 5) = \\ &= (-5) * 5 + 2 * 13 = (-5)(31 - 2 * 13) + 2 * 13 = \\ &= (-5) * 31 + 12 * 13 = 1 \end{aligned}$$

$$\text{Multiplicera med } 3 \rightarrow 13(3 * 13) + 31(-5 * 3) = 3$$

$$x = 36 \quad y = -16$$

2 Enumerationsproblem

$$\sum_{k=1}^{n-1} k = \frac{n(n-1)}{2}$$

2.1 Kombinatorik

"Ur en mängd med storlek n välj ut r stycken."

2.1.1 Ordered | Without repetition

$$\frac{n!}{(n-r)!} = n(n-1)\dots(n-r+1)$$

Pallplaceringar (tävling). Antalet injektioner mellan mängder $f: N_r \rightarrow N_n$ med storlek r och n .

2.1.2 Unordered | Without repetition

$$\binom{n}{r}$$

Hur många olika händer kan man få givna i poker?

2.1.3 Ordered | With repetition

$$n^r$$

Pinkoder. Binära tal med 13 siffror? (2^{12} inte börja med 0)

2.1.4 Unordered | With repetition

$$\binom{n-1+r}{r}$$

Antal sätt man kan slå 4 tärningar? Lösningar till $x+y+z+w = 45$ där $x, y, z, w \in \mathbb{N}$ ger $n = 4$ $r = 45$, dvs $\binom{4-1+45}{45}$.

¹Med reservation för att alltsammans kan vara felaktigt och okomplett.

2.2 Euler’s phi-funktion ϕ(n)

ϕ(n) is the number of non-negative integers less than n that are relatively prime (coprime) to n.

ϕ(n) = ϕ(p1^ε1 * p2^ε2 * ... * pk^εk)

där pεn är primtal i primtalsfaktoriseringen av n.

ϕ(p) = p - 1 ϕ(pε) = pε - pε-1

Där p är ett primtal.

ϕ(a * b) = ϕ(a) * ϕ(b) om gcd(a, b) = 1

2.3 Permutations

Cyklistk notation: α = (124)(35) och β = (13)(25)(4) ger:

	1	2	3	4	5
α	↓	↓	↓	↓	↓
	2	4	5	1	3
β	↓	↓	↓	↓	↓
	5	4	2	3	1.

Dvs βα = (15)(243). Först α sedan β. För att återfå samma permutation kan du blanda k gånger. Där k är den minsta gemensamma nämnare av cyklernas storlek. Minsta gemensamma nämnare till 2 och 8 är 8. Invers: (βα)−1 = (51)(342)

2.4 Binomial numbers

Theorem 11.1.1 + 11.1.2

(n r) = (n - 1 r - 1) + (n - 1 r) = n! / (r!(n - r)!)

Pascals triangel

n = 0					1
n = 1				1	1
n = 2			1	2	1
n = 3		1	3	3	1
n = 4	1	4	6	4	1

2.5 Binomial theorem

Theorem 11.3

(a + b)^n = (n 0) a^n + (n 1) a^{n-1} b + (n 2) a^{n-2} b^2 + ... + (n n) b^n

(a + b)^n = ∑_{k=0}^n (n k) (a^{n-k} * b^k)

2.6 The sieve principle (Sållningsprincipen)

Theorem 11.4

If A1, A2, ..., An are finite sets then

|A1 ∪ A2 ∪ ... ∪ An| = a1 - a2 + a3 - ... + (-1)^{n-1} * an

where ai is the sum of the cardinalities of the intersections of the sets taken i at a time (1 ≤ i ≤ n).

Exempel:

Heltal 1 ≤ n ≤ 1000 där n är delbar med minst en av 3, 5, 7:

|A3 ∪ A5 ∪ A7| = |A3| + |A5| + |A7| - (|A3 ∩ A5| + |A3 ∩ A7| + |A5 ∩ A7|) + (|A3 ∩ A5 ∩ A7|)

[1000/3] + [1000/5] + [1000/7] - ([1000/(3*5)] + [1000/(3*7)] + [1000/(5*7)]) + [1000/(3*5*7)] = 544

2.7 Partitions

Definition: A partition of a set X is a family {Xi|i ∈ I} of non-empty subsets of X such that

- X is the union of the sets Xi (i ∈ I),
- each pair Xi, Xj (i ≠ j) is disjoint

The subsets Xi are called the parts of the partition.

Theorem 12.1

Let S(n, k) denote the number of partitions of an n-set X into k parts, where 1 ≤ k ≤ n. Then

S(n, 1) = 1, S(n, n) = 1,

S(n, k) = S(n - 1, k - 1) + kS(n - 1, k) (2 ≤ k ≤ n - 1)

The number S(n, k) are sometimes called Stirling numbers (of the second kind). Can be tabulated as below.

$n = 1$							1						
$n = 2$						1		1					
$n = 3$					1		3		1				
$n = 4$				1		7		6		1			
$n = 5$			1		15		25		10		1		
$n = 6$		1		31		90		65		15		1	
$n = 7$	1		63		301		350		140		21		1

2.8 Distributions and multinomial numbers

Theorem 12.3.2

Given any positive integers n, n1, ..., nk satisfying n1 + n2 + ... + nk = n, we have

(n / (n1, n2, ..., nk)) = n! / (n1! n2! ... nk!)

Kallas ett multinomial number. Exempel: How many 11-letter words can be made from the letters of the word ABRACADABRA? Ger antal A n1 = 5, antal B n2 = 2, antal R n3 = 2 etc.

Theorem 12.3.3

For any positive integers n and k

(x1 + x2 + ... + xk)^n = ∑ (n / (n1, n2, ..., nk)) = x1^{n1} x2^{n2} ... xk^{nk}

Notera att (n / (n1, n2, ..., nk)) är det ett multinomial number, se ovan.

2.9 Concurrence x1 ≡ x2 (mod m)

Definition: Let x1 and x2 be integers, and m a positive integer. We say that x1 is congruent to x2 modulo m, and write x1 ≡ x2 (mod m) whenever x1 - x2 is divisible by m.

Definition: The set of integers modulo m, written as ℤm, is the set of distinct equivalence classes under the relation of congruence modulo m in ℤ. Exempel: ℤ3 = {X0 ∪ X1 ∪ X2}, where X0 = [0]3 = {..., -3, 0, 3, 6, ...} X1 = [1]3 = {..., -2, 1, 4, 7, ...} X2 = [2]3 = {..., -1, 2, 5, 8, ...} 7 + 5 = 0 (i ℤ3) ⇔ [7]3 ⊕ [5]3 = [0]3

Talen i XP = [P]3 har alla rest P vid division med 3.

Theorem 13.3.1

The element r in \mathbb{Z}_m is invertible if and only if r and m are coprime in \mathbb{Z} . In particular, when p is a prime every element of \mathbb{Z}_p except 0 is invertible.

Theorem 13.3.2

If y is invertible in \mathbb{Z}_m then $y^{\phi(m)} = 1$ in \mathbb{Z}_m .

Multiplikativ invers i t.ex. \mathbb{Z}_{113} . Använd euclides (1.2) och algebra-jonglera uttrycket till $32x + 113k = 1$ ($113k = 0$ och $32 * 53 = 1$ i \mathbb{Z}_{113}).

3 Grafteori och algoritmer

Binära metoden för exponentiering:

Beräkna 2^{50} med 7 multiplikationer istället för 49. Skriv exponenten som summa av 2-potenser $50 = 32 + 16 + 2 = 2^5 + 2^4 + 2^1$. Vi beräknar potenserna $2^1, 2^2, 2^4, 2^8, 2^{16}, 2^{32}$ genom att kvadrera föregående potens i listan (5 multiplikationer). Vi kan därefter beräkna $2^{50} = 2^{32+16+2} = 2^{32} * 2^{16} * 2^2$ (2 multiplikationer till).

Definition: A graph G consists of a finite set V , whose members are called **vertices**, and a set E of 2-subsets of V , whose members are called **edges**. We usually write $G = (V, E)$ and say that V is the **vertex set** and E is the **edge set**.

Definition: Two graphs G_1 and G_2 are said to be **isomorphic** when there is a bijection a from the vertex set of G_1 to the vertex set of G_2 such that $\{a(x), a(y)\}$ is an edge of G_2 if and only if $\{x, y\}$ is an edge of G_1 . The bijection a is said to be an **isomorphism**.

Definition: The **degree** of a vertex v in a graph $G = (V, E)$ is the number of edges of G which contains v . Notation: $\delta(v)$.

Theorem 15.3

The sum of the values of degree $\delta(v)$, taken over all the vertices v of a graph $G = (V, E)$, is equal to twice the number of edges:

$$\sum_{v \in V} \delta(v) = 2|E|$$

Definition: A **walk** in a graph G is a sequence of vertices v_1, v_2, \dots, v_k , such that v_i and v_{i+1} are adjacent ($1 \leq i \leq k-1$). If all its vertices are distinct, a walk is called a **path**.

Definition: We say that a graph T is a **tree** if T is connected and there are no cycles in T .

Ett **rotat träd** är träd där man valt ut en nod i trädet, och kallar den för en rot, som utgör basen för trädet. Två rotade träd anser lika endast om det finns en isomorfi från den ena till den andra som avbildar roten från den första till roten av den andra. En **komplett graf** är en graf där varje par av distinkta hörn har en kant mellan sig.

3.1 Vertex colouring

Definition: A **vertex colouring** of a graph $G = (V, E)$ is a function $c : V \rightarrow \mathbb{N}$ with the property that

$$c(x) \neq c(y) \quad \text{whenever} \quad \{x, y\} \in E$$

Definition: The **chromatic number** (hörnkromatiska talet) of G , written $\chi(G)$, is defined to be the least integer k for which there is vertex colouring c which is a function from V to \mathbb{N}_k , and k is the least integer with this property.

3.2 Spanning trees

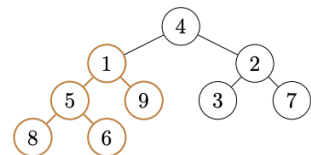
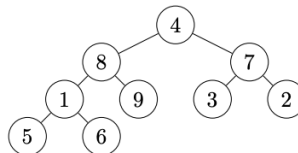
Suppose that $G = (V, E)$ is a connected graph, and T is a subset of E such that: **1.** Every vertex of G belongs to an edge in T ; **2.** the edges in T form a tree. In this case, we say that T is a **spanning tree** for G .

3.3 Sortering

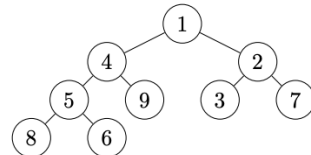
3.3.1 Heap sort

Sorterar listan 4, 8, 7, 1, 9, 3, 2, 5, 6. Först fylls noderna i ett binärt träd med elementen i listan.

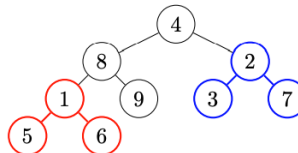
1. Först fylls noderna i ett binärt träd med elementen i listan.

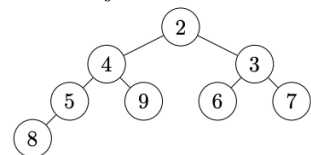
4. Avslutningsvis behandlas hela trädet med bytet mellan 4 och 1.

2. Nu ska trädet omvandlas till en heap genom att byta plats på element så att alla fäder innehåller ett lägre värde än sina söner. Vi börjar med delträdet till vänster (1, 5, 6) och sedan delträdet till höger (2, 3, 7).

5. Trädet är nu en heap och det minsta elementet finns i roten. Vi tar bort detta element och ersätter det med det element som ligger längst ner till höger, d.v.s. elementet 6. Vi uppdaterar därefter trädet genom att byta plats på 6 och 2 följt av 6 och 3.

3. Vi fortsätter sedan med det vänstra delträdet (1, 5, 9, 8, 6) nedan och byter plats på 8 och 1 följt av 8 och 5.

Antal jämförelser: $O(n * \log(n))$.
Antal byten: $O(n * \log(n))$.

3.3.2 Bubble sort

Sortering av listan $X = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ ger:
for $j := 1$ to $n - 1$ do

for $i := 1$ to $n - j$ do
 if $x_i > x_{i+1}$ then switch x_i and x_{i+1}

Jämförelser (efter j te genomgången): $n - j$.
 Antal jämförelser: $O(n^2)$. Antal byten: $O(n^2)$.

3.3.3 Insertion sort

The basic idea of insertion sorting is to begin with the list $L = (x_1)$ and insert x_i in its correct place in the list for $i = 2, 3, \dots, n$. For example, if x_1, x_2, \dots, x_8 are the integers 47, 73, 21, 45, 28, 69, 19, 23, the list is built up as shown below:

Table 14.8.2

47							
47	73						
21	47	73					
21	45	47	73				
21	28	45	47	73			
21	28	45	47	69	73		
19	21	28	45	47	69	73	
19	21	23	28	45	47	69	73

Antal jämförelser: $O(n * \log(n))$. Antal byten: $O(n * \log(n))$. Om man använder *bisection* metoden, dvs veta vilken halva av listan som x ska placeras i.

3.4 Greedy vertex colouring algorithm

Greedy vertex colouring algorithm

```

assign colour 1 to  $v_1$ ;
for  $i := 2$  to  $n$  do
  begin
    let  $S$  be the empty set of colours;
    for  $j := 1$  to  $i - 1$  do
      if  $v_j$  is adjacent to  $v_i$ 
        then add the colour of  $v_j$  to  $S$ ;
     $k := 1$ ;
    while colour  $k$  is in  $S$  do  $k := k + 1$ ;
    assign colour  $k$  to  $v_i$ ;
  end

```

Färgningen av kanter får ske i godtycklig ordning.

3.5 Minimum spanning tree problem (MST)

At each stage we add the *cheapest* edge joining a new vertex to the partial tree (If several edges with the same weight are available we can select any of them).

3.6 Depth-first search (DFS)

Table 16.4.1

Stack	Added	Removed
a	a	—
ab	b	—
abc	c	—
$abcd$	d	—
abc	—	d
$abce$	e	—
abc	—	e
ab	—	c
a	—	b
\emptyset	—	a

```

let stack = ( $v$ );
while stack is not empty do
  begin
     $x := \text{top}(\text{stack})$ ;
    if  $x$  is adjacent to a new vertex  $y$ 
      then add  $y$  at the top of the stack
    else remove  $x$  from the stack
  end

```

3.7 Breadth-first search (BFS)

Table 16.5.1

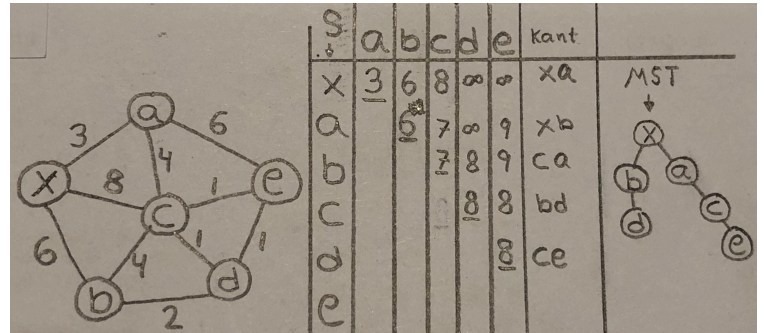
Queue	Added	Removed
a	a	—
ab	b	—
abc	c	—
$abce$	e	—
bce	—	a
$bced$	d	—
ced	—	b
ed	—	c
d	—	e
\emptyset	—	d

```

let queue = ( $v$ );
while queue is not empty do
  begin
     $x := \text{front}(\text{queue})$ ;
    if  $x$  is adjacent to new vertex  $y$ 
      then add  $y$  at the tail of the queue
    else remove  $x$  from the queue
  end

```

3.8 Shortest path problem (Dijkstras algoritim)

Förklaring: S är mängden av alla besökta kanter. (*) 6:an i bilden (ab) ges av $\min(L(b), L(a) + w(ab)) = \min(6, 3 + \infty) = 6$, där $L(b)$ är den tidigare vägen till b och $w(ab)$ är vikten på kanten ab vilket inte existerar och därmed är ∞ . Till höger i bild är det minimalt uppspännande trädets som erhålls från kant-kolumnen. På en tenta blir våra kära matematiker mycket glada om du bifogar det minimalt uppspännande trädets.

3.9 Bipartite & Matchings

Theorem 15.7.2

A graph is **bipartite** if and only if it contains no cycles with odd length. Alternativt: Om $\chi(G) = 2$, minsta antal färgningar är 2.

Definition: A **matching** in a bipartite graph $G = (U \cup Y, E)$ is a subset M of E with the property that no two edges in M have a common vertex. Mängd av kanter som inte har hörn gemensamt (parvis).

Definition: We shall say that a matching M is a **maximum matching** for $G = (U \cup Y, E)$ if no other matching has a greater cardinality.

Definition: If $|M| = |X|$ then we say that M is a **complete matching** (komplett/perfekt matchning).

Theorem 17.4

The bipartite graph $G = (U \cup Y, E)$ has a complete matching if and only if Hall's condition is satisfied, that is

$$|J(A)| \geq |A| \quad \text{for all } A \subseteq X.$$